

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 73/14

Luksemburg, 14 maja 2014 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-205/13
Hauck GmbH & Co. KG / Stokke A/S, Stokke Nederland BV, Peter Opsvik
oraz Peter Opsvik A/S

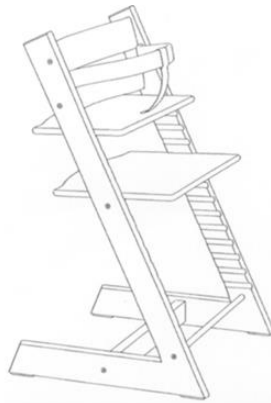
Zdaniem rzecznika generalnego Macieja Szpunara prawo Unii wyklucza rejestrację jako znaku towarowego kształtów wynikających z funkcji towaru oraz kształtów, których właściwości estetyczne stanowią o atrakcyjności danego towaru

Zastrzeżenie takich kształtów na rzecz jednego podmiotu gospodarczego prowadziłoby do uzyskania przez niego nieuczciwej przewagi rynkowej, podważając cel ochrony znaków towarowych

Prawo Unii¹ zakazuje w szczególności rejestracji znaku towarowego składającego się wyłącznie z kształtu wynikającego z charakteru samego towaru lub znacznie zwiększającego jego wartość.

W 1972 r. grupa Stokke, do której należą norweska spółka Stokke A/S oraz holenderska spółka Stokke Nederland BV, wprowadziła na rynek krzeselko dziecięce Tripp Trapp. Prawa własności intelektualnej w odniesieniu do kształtu przysługują również Peterowi Opsvikowi i norweskiej spółce Peter Opsvik A/S.

W 1998 r. Stokke A/S dokonała zgłoszenia w Urzędzie Własności Intelektualnej państw Beneluxu przestrzennego znaku towarowego przedstawiającego poniższy kształt krzeselka Tripp Trapp:

Niemiecka spółka Hauck GmbH & Co. KG prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji artykułów dziecięcych, w tym dwóch modeli krzeselek dla dzieci: „Alpha” i „Beta”.

Stokke A/S, Stokke Nederland BV, Peter Opsvik i Peter Opsvik A/S wytoczyli powództwo przeciwko spółce Hauck, podnosząc, iż sprzedaż krzeselek „Alpha” i „Beta” narusza ich prawa autorskie oraz prawa z zarejestrowanego znaku towarowego. Spółka Hauck wystąpiła natomiast z powództwem wzajemnym, żądając między innymi unieważnienia znaku towarowego. W 2000 r. Rechtbank 's-Gravenhage orzekł na korzyść Stokke i Opsvik w zakresie roszczenia opartego na

¹ Pierwsza dyrektywa Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. 1989, L 40, s. 1) znajdująca, z uwagi na okres, którego dotyczy stan faktyczny, zastosowanie w niniejszej sprawie.

naruszeniu praw autorskich, z kolei w odniesieniu do roszczenia spółki Hauck stwierdził nieważność rejestracji znaku towarowego.

Rozpoznający sprawę w postępowaniu kasacyjnym Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) skierował do Trybunału Sprawiedliwości pytania prejudycjalne w przedmiocie podstaw odmowy rejestracji znaku towarowego lub jej unieważnienia w przypadku oznaczeń składających się z kształtu danego towaru.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar przypomniał² na wstępie, że celem realizowanym przez dyrektywę jest w szczególności zapobieżenie temu, by ochrona znaku towarowego prowadziła do stworzenia przeszkody utrudniającej konkurencji swobodne oferowanie towarów zawierających takie same rozwiązania techniczne lub właściwości użytkowe. Skutkowałoby to bowiem podważeniem celu istnienia systemu ochrony znaków towarowych.

Następnie, **w odniesieniu do pojęcia „kształtu wynikającego z charakteru samych towarów”**, rzecznik generalny zaproponował przyjęcie wykładni obejmującej nie tylko kształty stworzone przez naturę lub ujednolicone normatywnie (kształt banana dla bananów lub kształt piłki do gry w rugby), lecz również inne kształty, których zasadnicze właściwości wynikają z funkcji danego towaru. Chodziłoby tu na przykład o nogi wraz z poziomą płaszczyzną dla stołu, czy też kształt sześcianu dla cegły.

Rzecznik generalny stanął na stanowisku, że prawo Unii wyklucza rejestrację kształtu, którego wszystkie zasadnicze właściwości są uwarunkowane przez funkcję użytkową, którą dany towar pełni. Zastrzeżenie właściwości, które mają zasadnicze znaczenie dla funkcji danego towaru na rzecz jednego podmiotu gospodarczego utrudniłoby konkurującym przedsiębiorstwom nadanie ich towarom kształtu, który byłby równie przydatny w użyciu. Prowadziłoby to z kolei do uzyskania przez właściciela znaku towarowego znacznej przewagi wywierającej negatywny wpływ na strukturę konkurencji na danym rynku.

W odniesieniu do podstawy odmowy rejestracji znaku dotyczącej „kształtu zwiększającego znacznie wartość towaru”, rzecznik generalny stwierdził, że zakres zastosowania tej przesłanki nie ogranicza się do dzieł sztuki czy sztuki użytkowej. Dotyczy on również tych towarów, które nie są ogólnie postrzegane jako przedmioty spełniające funkcję zdobniczą, lecz w stosunku do których estetyka kształtu jest jednym z zasadniczych elementów decydujących o ich atrakcyjności, jak również odgrywa istotną rolę w pewnym ograniczonym segmencie rynku (tak jak w przypadku mebli „designerskich”). Przesłanka ta odnosi się wobec tego do kształtu, którego właściwości estetyczne stanowią jedną z podstaw decyzji konsumenta o zakupie danego towaru. Wykładnia ta nie wyklucza tego, że towar posiada inne właściwości ważne dla konsumenta.

Zdaniem rzecznika generalnego ocena, czy dany kształt zwiększa znacznie wartość towaru (na przykład poprzez estetyczne cechy kształtu) wymusza konieczność uwzględnienia perspektywy przeciętnego konsumenta. Niemniej jednak, sposób postrzegania przez przeciętnego odbiorcę jest tylko jedną z okoliczności koniecznych przy dokonaniu analizy wspomnianej przesłanki – między innymi obok takich okoliczności jak natura rozpatrywanej kategorii towarów, wartość artystyczna danego kształtu, znaczna różnica ceny w stosunku do wyrobów konkurujących, strategia promocyjna podkreślająca głównie estetyczne właściwości danego towaru. Żadna z tych okoliczności nie jest jednak sama w sobie decydująca.

Rzecznik generalny zaznaczył ponadto, że podstawa do odmowy rejestracji lub unieważnienia znaku, odnosząca się do oznaczeń składających się z kształtu danego towaru, istnieje tylko

² Wyroki Trybunału: z dnia 4 maja 1999 r. w sprawach połączonych [C-108/97](#) i [C-109/97](#) Windsurfing Chiemsee oraz z dnia 18 lipca 2002 r. w sprawie [C-299/99](#) Philips.

wówczas, gdy przynajmniej jedna z przesłanek określonych w odnośnym przepisie dyrektywy³ jest spełniona w całości.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Art. 3 ust. 1 lit. e) dyrektywy 89/104.